

ACC. N:R. 5622

Landskap: Småland

Upptecknat av: E. Lönnelohu

Härad: N. Vedbo

Adress: Harellvackeg. 2 Borås

Socken: Adelöv

Berättat av: A. Sjöstedt

Uppteckningsår: 1938

Född år 1866 i Säby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

A: G. Om tomter. 1-8.

1 ang. sagman se under Säby/

8sidor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5622

Landskap: Småland Upptecknat av: B. Lönnemærk.
 Härad: V. Vedbo. Adress:
 Socken: Adelsö Berättat av: Axel Hjörstedt
 Uppteckningsår: 1938 Född år 1866 i Säby sn.

1.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om Funtar.

Min svärmor tjänte i sin ungdom på en gård, som heter Mickelstorp (mickstorp) i Adelsö socken. Och där var det en bonde som hade tomte. De var små, en allt långa ungefär. Ansikten var de o. hade grova drag, som gubbar, stora ögon o. en stor näsa o. ett långt skägg, som gick ända ner till knäna. Och så en grå lura på huvudet med en röd dufs i, och svärmor hade sett honom flera gånger, första gången blev hon så rädd att hon trodde hon skulle falla ner.

ACC. N:R. 5622

Landskap: Småland Upptecknat av: G. Lönnelohm
 Härad: N. Vedbo. Adress: _____
 Socken: Adelöv. Berättat av: Anders Jönstest.
 Uppteckningsår: 1938. Född år 1866 i Säby sn.

2.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Sonten försläppas.

En gång när bonden i Mickelstorp var ute o. kände fick han se sonten på vägen o. han bar ett sägstrå över axeln. Han stötte o. han stänkade o. bonden tyckte att det såg läjligt ut o. sa till honom att så behövs han väl inte stöna när han inte hade mer att bräla på. Sonten mente på att han nog skulle visa vad det betydde att han drog om så bar ett strå i taget. Näst den dagen begynte han att dra från bonden o. det var så pass att bonden kallade på att bli utfällig på litet grand

ACC. N:R. 5622

Landskap: Småland. Upptecknat av: J. Lönnmarkholm
 Härad: N. Vedbo. Adress: _____
 Socken: Adelöv. Berättat av: Beel Hjörstedt
 Uppteckningsår: 1938. Född år 1866 i Säby sn.

3.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tomten bliddas.

Bonden han var försviqlad o. visste inte hur han skulle vara sig åt. Till slut talte han med sin hustru o. hon fann på råd, för det var ju klart att de ville ha honom för sig igen. När julen kom tog hon o. satte ut ett fat med fin gröt o. sen hade hon bundit (sticket) ett par vantar åt tomten o. den hade hon bredvid fatet i ladugården.

På julamorgonen gick hon ut tidigt o. sig efter om han hade rört gröten o. då fick hon se tomten hoppa o. skutte på dyngstaden med vantar på

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5622

Landskap: Småland Upptecknat av: S. Lönnersholm.
 Härad: N. Vedbo Adress: _____
 Socken: Adelöv Berättat av: Hel Hjörstedt
 Uppteckningsår: 1938. Född år 1866 i Fäby sn.

4.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Händerna, som han slog mot varandra,
 o. rop: 'Vantavån, vantavån!' Se dem tyck-
 te han om o. nu var han deras vän
 igen.

Tomten upptäcker vilan.

En gång på vintern, det var ingen så
 den vintern, skulle bonden ha hem lön
 från en löstäck i skogen. Se de tog o. stäck
 se lön där till jären. Då gick han till
 tomten o. sa: all nu skulle de ha hem
 lön från skogen på gälden. Och tomten o.
 bonden kom överens om tid, då de skul-
 le mötas o. gå, kl. 10 på kvällen var det
 de möttes som avtalat var o. bonden

ACC. N:R. 5622

Landskap: Småland. Upptecknat av: S. Lönnholm
 Härad: N. Vedbo. Adress: _____
 Socken: Adelöv. Berättat av: Per Gjöstedt
 Uppteckningsår: 1938. Född år 1866 i Lötby m.

hade två linor med sig, en större o.
 större till fonten. När det hade kom-
 mit fram till löstacken var det frå-
 ga om vem som skulle ta först o.
 till slut blev det så att bonden skulle
 ta först. Han tog en bra stor byl (bör-
 da) Sen kom fonten o. han tog tre gång-
 er så mycket som bonden. Så gick de.
 När de hade gått ett tag kom de
 till ett par flata stenas. Bonden var
 fört o. sa: Nu tycker ja att vi prösta
 va' ä' dä? sa fonten. Jo, det är att
 göra så här' meente bonden o. så tog
 han o. la' med sin börda på den ena

Skriv endast på denna sida!

5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 5622

Landskap: Småland Upptecknat av: J. Lönnroth
Härad: N. Vadsbo Adress: _____
Socken: Adelövs Berättat av: Beel Hjörstoft
Uppteckningsår: 1938 Född år 1866 i Säby en.

6.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stenen o. sen satte han sig i jäunte: 'Gör
du likadant!' så han titt förten. Han
gjorde så o. när han fått av sig o. så
så han: jaha, hade jag vetat, att prusta
var på gott, så hade jag tagit hela
lörston = (botten i lörstacken.)

Tomten o. hästarna

Hästarna hade tomterna nyckel att göra
med. De fodrade dem o. fyllde deras korb-
bor med hö, men aldrig att de kunde se
att det var laget ett strå på rännel, det
var andra som fick släppa till. Och var
det så att de riktigt brödes kunde en
se hur de hade gjort som sni fläte i

ACC. N:R. 5622

Landskap: Småland Upptecknat av: N. Lönnholm
 Härad: N. Vedbo. Adress: _____
 Socken: Adelöv. Berättat av: Axel Jönstoft.
 Uppteckningsår: 1938. Född år 1866 i Säby sn.

manarna på hästerna det var många
 bönder som hade sett det, så de, o. här i
 Linderås har jag hört det flera gånger.
Touften o. den vita hästen.

Den här bonden i Michelstorp hade två
 bruna hästar. Men den ene var istadig o.
 den dog han väg med till Skänningss
 marknad o. fick honom såld också o. köp-
 te sig en ny igen o. den var vit. När han
 kom med den hem, var det redan mörkt
 o. han så till drängen, att han skulle
 tända lyktan o. lyse honom in. Drängen
 gjorde så med o. hästen kom i stallet.
 När de sen gick därifrån hörde de det

Skriv endast på denna sida!

7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5622

ACC. N:R.

Landskap: Småland. Upptecknat av: E. Lönnmarkholm
 Härad: N. Västbo. Adress: _____
 Socken: Adelöv. Berättat av: Axel Göstedt.
 Uppteckningsår: 1938. Född år 1866 i Säby. sm.

8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

slå o. döda o. när de gyltte in o. såg
 efter fick de se tonnen, som hade
 fallit i en höljuga, o. stod den
 här vite hästen, än framme vid hu-
 vudet än bak o. hästen all slå o. gnäg-
 ga. De försökte tonnen. När det var
 gjorde bonden nit, som jag inte kan reda,
 o. sen gick han. När det sen lyfte in i
 stallet om en stund, såg de hur ton-
 nen stod framme vid hästens huvud o.
 smekte o. klappade honom. Se bonden he-
 de gjort så att tonnen tyckte att häs-
 ten var brun o.